

**Професійний стандарт
„Слюсар із складання металевих конструкцій”**

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Виготовлення заготовок, складання, регулювання, випробування і здача у відповідності до технічних умов металоконструкцій.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 „Класифікація видів економічної діяльності”)

Секція С	Переробна промисловість	Розділ 25	Виробництво готових металевих виробів, крім машин і обладнання	Група 25.6	Обробка металів та нанесення покриттів на метали; механічна обробка металевих виробів
				Клас 25.62	Механічна обробка металевих виробів

1.3. Назва виду професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Розділ	Клас	Підклас
7	72	721
Кваліфіковані робітники з інструментом	Формувальники, зварники, прокатники, бляхарі і монтажники металоконструкцій	Заготівники та монтажники металоконструкцій

1.4. Назва професії (професійної назви роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”)

Слюсар із складання металевих конструкцій 7214

1.5. Професійна кваліфікація

Слюсар із складання металевих конструкцій

1.6. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації):

Працює під керівництвом начальника зміни, начальника дільниці, майстра.

Може ставити завдання стажеру слюсаря із складання металевих конструкцій; учню слюсаря із складання металевих конструкцій.

1.7. Умови праці

Тривалість робочого часу та відпочинку – згідно з чинним законодавством, графіками роботи та відпочинку, правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором.

Відпустки надаються згідно з чинним законодавством, колективним договором, графіками надання відпусток за результатами атестації робочого місця за умовами праці.

Робота пов'язана зі шкідливими та важкими умовами праці. Пільги та компенсації встановлюються відповідно до чинного законодавства.

1.8. Засоби індивідуального захисту

Костюм для захисту від підвищених температур, іскор і бризок розплавленого металу зі змішаних тканин, тип Б.

Черевики шкіряні термостійкі з підноском з полікарбонату і устілкою з нетканого матеріалу S3 HRO.

Футболка.

Краги спілкові для робіт середньої важкості.

Рукавички бавовняні комбіновані зі спілка для робіт середньої важкості.

Окуляри, відкриті з прозорою лінзою.

Окуляри для захисту від випромінювання.

Каска термостійкий.

Підшоломник термостійкий літній.

Вкладиші протишумові одноразові для диспенсера.

Напівмаска проти аерозольна складна без клапана видиху до 12 ГДК.

Білизна натільна літня трикотажна.

Костюм для захисту від знижених температур загальних виробничих забруднень і механічних впливів з бавовняних тканин.

Костюм для захисту від знижених температур і бризок розплавленого металу зі змішаних тканин, тип Б.

Чоботи шкіряні утеплені з підноском з полікарбонату і устілкою з нетканого матеріалу CI SRC.

Підшоломник термостійкий зимовий.

Засоби колективного захисту

Розмітка території на лінії безпечного руху по території ділянки за встановленими маршрутами.

Захисні кожухи, огороження.
 Засоби пожежогасіння.
 Засоби сигналізації.
 Поручні, перила.
 Захисні заземлення електроустановок та обладнання.
 Блокувальні захисні пристрої.
 Бірочна система.
 Плакати і знаки безпеки.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Стать: жіноча та чоловіча.

Вік: 18 років і старше.

Повна загальна середня освіта та одержання професії безпосередньо на виробництві або професійна (професійно-технічна) освіта, вища освіта (молодший спеціаліст).

Наявність медичної довідки про проходження попереднього (періодичного) медичного огляду з висновком медичної комісії про придатність до роботи за професією „Слюсар із складання металевих конструкцій”.

Проходження навчання та спеціального навчання з питань охорони праці.

Проходження вступного та первинного інструктажу з охорони праці. Після первинного інструктажу на робочому місці до початку самостійної роботи повинні під керівництвом кваліфікованих працівників пройти стажування протягом не менше 2-15 змін або дублювання протягом не менше шести змін.

Наявність посвідчення про перевірку знань з питань охорони праці.

Навчання і перевірка знань на другу кваліфікаційну групу з електробезпеки і наявність відповідного посвідчення.

Кваліфікаційний іспит або тестування

Психофізіологічні особливості:

уважність;
 пам'ять зорова та слухова;
 емоційна стійкість;
 стійкість до впливу стресів;
 відповідальність;
 орієнтація у просторі;
 здатність до адаптації.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня НРК

Свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації за професією „Слюсар із складання металевих конструкцій” з додатками до свідоцтва про присвоєння кваліфікації „Слюсар із складання металевих конструкцій”,

3 кваліфікаційний розряд – 3 рівень НРК,

4 кваліфікаційний розряд – 4 рівень НРК,

5 кваліфікаційний розряд – 5 рівень НРК.

2. Навчання та професійний розвиток

Професійне навчання працівників здійснюється у закладах освіти, начальних центрах або в структурних підрозділах підприємства за різними формами навчання за такими видами: підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, спеціальне навчання.

2.1. Первинна професійна підготовка слюсаря із складання металевих конструкцій

Первинна професійна підготовка за професією „Слюсар із складання металевих конструкцій” 3 розряду – наявність повної загальної середньої або професійної (професійно-технічної) освіти. Без вимог до стажу роботи.

2.2. Перепідготовка слюсаря із складання металевих конструкцій

Перепідготовка за професією „Слюсар із складання металевих конструкцій” 3 розряду проводиться за наявності професійної (професійно-технічної) освіти або професійно-технічного навчання на виробництві.

Перепідготовка за професією „Слюсар із складання металевих конструкцій” 4 розряду проводиться за наявності професійної (професійно-технічної) освіти або професійно-технічного навчання на виробництві.

2.3. Підвищення кваліфікації з присвоєнням нового рівня освіти слюсаря із складання металевих конструкцій

Підвищення кваліфікації з присвоєнням професійної кваліфікації „Слюсар із складання металевих конструкцій” 4 розряду. Практичний досвід роботи за професією слюсаря із складання металевих конструкцій 3 розряду – не менше 1 року.

Підвищення кваліфікації з присвоєнням професійної кваліфікації „Слюсар із складання металевих конструкцій” 5 розряду. Практичний досвід роботи за професією слюсаря із складання металевих конструкцій 4 розряду – не менше 1 року.

2.4. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти слюсаря із складання металевих конструкцій

Обов'язкове підвищення кваліфікації в рамках професії без підвищення групи кваліфікації з періодичністю 1 раз у 5 років.

2.4. Спеціальне, спеціалізоване навчання слюсаря із складання металевих конструкцій

Періодичне підвищення кваліфікації згідно потреб та відповідно до змін у законодавстві.

Періодичне навчання і перевірка знань:

охорони праці, пожежної безпеки;

технічної експлуатації, правил будови і безпечної експлуатації електроустановок споживачів;

електробезпеки за типом механізмів, які обслуговуються;
 прав виконання робіт підвищеної небезпеки з навантажувально-розвантажувальних роботах за допомогою машин і механізмів;

3. Нормативно-правова база, що регулює відповідну професійну діяльність

Кодекс законів про працю України.

Закон України «Про охорону праці».

Правила пожежної безпеки в Україні.

НПАОП 0.00-1.80-18 Правила охорони праці під час експлуатації вантажопідіймальних кранів, підіймальних пристроїв і відповідного обладнання.

НПАОП 0.00-1.75-15 Правила охорони праці під час вантажно-розвантажувальних робіт.

НПАОП 40.1-1.21-98. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

Правила, що регулюють відповідну професійну діяльність затверджені в установленому порядку:

Правила внутрішнього трудового розпорядку.

Коллективний договір.

Стандарти, накази, положення, інструкції та інші нормативні документи, що забезпечують відповідний вид трудової діяльності.

Система управління охороною праці.

Загальнооб'єктова інструкція про заходи пожежної безпеки.

Правила улаштування електроустановок.

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

Правила технічної експлуатації електроустановок споживачів.

Технологічна інструкція.

Робоча інструкція слюсаря із складання металоконструкцій.

Інструкція з охорони праці/ робоча інструкція для «Слюсаря із складання металоконструкцій».

Правила охорони праці під час роботи з інструментами і пристосуваннями.

4. Загальні компетентності

1. Знання професійної лексики.
2. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях.
3. Здатність працювати в команді.
4. Дотримання професійної етики.
5. Запобігання конфліктних ситуацій.
6. Вміти користуватися контрольно-вимірювальними приладами, системами сигналізації і блокування.
7. Знати методи безпечного виконання робіт з обладнанням, механізмами та інструментом, тощо.
8. Знати основи ощадливого виробництва.
9. Знати правила охорони праці та промислової безпеки.

10. Знати план локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій.

5. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей за трудовою дією або групою трудових дій, що входять до них), умовні позначення

Умовне позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовне позначення
А	Початок і закінчення робіт	Здатність отримувати наряд на виконання робіт	А1
		Здатність здійснювати огляд і перевірку справності обладнання та інструментів	А2
		Здатність вести оперативний/ агрегатний журнал	А3
		Здатність прибирати робоче місце, інструмент, обладнання по закінченню робіт	А4
		Здатність проводити огляд вантажопідіймальних машин і механізмів, вантажозахоплювальних пристроїв та інструментів.	А5
Б	Виготовлення заготовок з сортового і листового металопрокату	Здатність проводити підготовку матеріалів до обробки	Б1
		Здатність здійснювати розмітку деталей за шаблонами, технологічною документацією, кресленнями	Б2
		Здатність здійснювати рубку і різку сортового і листового металопрокату під заготовки	Б3
		Здатність гнути заготовки з листового і сортового металопрокату	Б4
		Здатність здійснювати правку заготовок з листового і сортового металопрокату	Б5
		Здатність здійснювати зачистку задирок	Б6
		Здатність проводити контроль заготовок на відповідність вимогам	Б7

В	Свердління, розсвердлювання і розгортання отворів	Здатність проводити підготовку заготовок до свердлування, розсвердлювання, розгортання отворів	В1
		Здатність здійснювати свердління, розсвердлювання і розгортання отворів по розмітці на верстаті і ручним механізованим інструментом	В2
		Здатність проводити зачистку отворів	В3
Г	Збірка вузлів металоконструкцій за кресленнями та ескізами	Здатність складати вузли металоконструкцій за кресленнями і складальними схемами	Г1
		Здатність проводити прогонку і нарізку різьблення вручну мітчиками і плашками	Г2
		Здатність здійснювати установку болтів і шпильок в поєднуванні отвори вузлів металоконструкцій	Г3
		Здатність прихвачувати деталі в процесі складання електрозварюванням	Г4
		Здатність правити деталі і вузли металоконструкцій	Г5
		Здатність здійснювати підгонку і перевірку деталей і вузлів металоконструкцій	Г6
		Здатність здійснювати гідравлічні і пневматичні випробування вузлів металоконструкцій	Г7
		Здатність здійснювати зачистку зварних швів	Г8
		Здатність здійснювати перевірку відповідності параметрів встановленим кресленням і технічній документації	Г9

Д	Дотримання норм та правил охорони праці та промислової безпеки	Здатність забезпечувати особисту безпеку та здоров'я, безпеку та здоров'я оточуючих людей в процесі виконання робіт та під час знаходження на території підприємства	Д1
		Здатність дотримуватись заходів пожежної безпеки і правил поведінки у разі аварії	Д2
		Здатність дотримуватись законодавчих та внутрішньо корпоративних стандартів та положень щодо охорони праці та промислової безпеки	Д3
		Здатність дотримуватись вимог нарядної системи та правил внутрішнього трудового розпорядку	Д4
		Здатність дотримуватись вимог експлуатації небезпечних виробничих об'єктів	Д5
		Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових актів з охорони праці, правил поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використовувати засоби колективного та індивідуального захисту	Д6
Е	Надання першої домедичної допомоги потерпілим при нещасних випадках	Здатність визначати характер ушкодження та ступінь загрози життю та здоров'ю постраждалих від нещасних випадків	Е1
		Здатність надавати першу долікарську допомогу постраждалим від нещасних випадків та у разі погіршення стану здоров'я	Е2
		Здатність транспортувати постраждалих до місця надання першої медичної допомоги	Е3

Є	Дотримання норм і правил екологічної безпеки	Здатність вивчати та дотримуватись вимог правил екологічної безпеки	Є1
		Здатність здійснювати збір усіх відходів, які утворилися, роздільно по видах в тару	Є2
		Здатність проводити ліквідацію наслідків розливу нафтопродуктів	Є3

6. Опис трудових функцій

Трудові функції	Професійні компетентності	Предмети і засоби праці (обладнання, устаткування, матеріали, продукти, інструменти)	Знання	Уміння та навички
------------------------	----------------------------------	---	---------------	--------------------------

<p>A. Початок і закінчення робіт</p>	<p>A1 A2 A3 A4 A5</p>	<p>Технологічна документація; огорожі/ попереджувачі знаки; заземлення; вантажопідіймальний кран, машина, мобільний підйомник, вантажопідіймальний механізм керований з підлоги; журнал прийому-здачі зміни; оперативний / агрегатний журнал; інвентар для прибирання; вантажозахоплювальні пристрої, тара та ін.</p>	<p>3.1. Процедури отримання наряду на виконання робіт; 3.2. Перелік обладнання та інструментів необхідних для виконання робіт; 3.3. Призначення, пристрою і принципу дії обладнання та інструментів, які перебувають в зоні обслуговування; 3.3. Схему технологічного процесу; 3.4. Перелік інвентарю для збору металопродукції; 3.5. Інструкції і правила виконання робіт; 3.6. Правила охорони праці під час експлуатації вантажопідіймальних кранів, підіймальних пристроїв і відповідного обладнання; 3.7. Правила охорони праці під час вантажно-розвантажувальних робіт.</p>	<p>У.1. Проводити перевірку комплектації, справності і працездатності обладнання та інструментів перед початком робіт.</p>
---	---------------------------------------	---	--	---

<p>Б. Виготовлення заготовок з сортового і листового металопрокату</p>	<p>Б1 Б2 Б3 Б4 Б5 Б6 Б7</p>	<p>Листовий і сортовий металопрокат під заготовки; рулетка; крейда; керна; набір розмітника; ножиці ручні / механічні; молоток; штангель циркуль; Щуп; метр; згинальний прес; прес гідравлічний; пневмопрес; еромкозагинальний прес; правильна машина; трубогіб; пневматична шліфувальна машина; мітчики; плашки; болти; гайки</p>	<p>3.1. Види листового і сортового металопрокату; 3.2. Властивості, марок і сортаменту застосовуваних матеріалів; 3.3. Правила підготовки матеріалів під розмітку, видів і правил розмітки; 3.4. Способи обробки різних видів металопрокату; 3.5. Способи рубки і різання сортового і листового металопрокату під заготовки; 3.6. Правила і способи гнуття заготовок з листового і сортового металопрокату; 3.7. Способи та порядок правки заготовок з листового і сортового металопрокату; 3.8. Способи зачистки задирок на заготовках; 3.9. Правила використання вимірювальних інструментів для контролю розмічених заготовок на відповідність геометричних</p>	<p>У.1. Готувати матеріали до обробки; У.2. Рубати і різати сортовий і листовий металопрокат під заготовки; У.3. Проводити гнуття заготовок з листового і сортового металопрокату; У.4. Правити заготовки; У.5. Зачищати задирки на заготовках; У.6. Використовувати технічну документацію та креслення; У.7. Використовувати вимірювальний інструмент для контролю розмічених деталей на відповідність геометричних розмірів вимогам конструкторськ ої та виробничо-технологічної документації по складанню.</p>
---	---	--	--	--

<p>В. Свердління, розсвердлюван ня і розгортання отворів</p>	<p>B1 B2 B3</p>	<p>Горизонтально- свердильний верстат; радіально свердильний верстат; керн; молоток; набір розмітника; свердла механічні; зубило; штангель циркуль</p>	<p>З.1. Правила підготовки заготовок для свердління, розсвердлювання і розгортання отворів; З.2. Правила розмітки заготовок для свердління, розсвердлювання і розгортання отворів; З.3. Способи свердління, розсвердлювання і розгортання отворів; З.4. Способи зачистки отворів.</p>	<p>У.1. Готувати заготовки для свердління, розсвердлюванн я і розгортання отворів; У.2. Розмічати заготовки для свердління, розсвердлюванн я і розгортання отворів; У.3. Здійснювати свердління, розсвердлювати і розгортати отвори в заготовках; У.4. Зачищати отвори в заготовках/ деталях.</p>
---	-------------------------	--	---	---

<p>Г. Збірка вузлів металоконострукцій за кресленнями та ескізами</p>	<p>Г1 Г2 Г3 Г4 Г5 Г6 Г7 Г8 Г9</p>	<p>Складальна плита / кондуктор; деталі й вузли металоконострукцій;к люч; гайковерт; викрутка; молоток; пневматичний молоток; зубило; напилок; ручна дріль; свердел; набір розмітника; штангель циркуль; струбцини; косинець; лінійка; крейда; зварювальний ручний апарат і електроди.</p>	<p>3.1. Процес складання вузлів металоконострукції; 3.2. Способи прогонки і нарізки різьблення; 3.3. Правила установки болтів і шпильок в поєднуванні отвори вузлів металоконострукції; 3.4. Правила прихватки деталей в процесі складання електрозварюванням; 3.5. Будову і принцип роботи зварювального апарату 3.6. Прийоми правки деталей і вузлів металоконострукції; 3.7. Правила підгонки і перевірки деталей і вузлів; 3.8. Методики проведення гідравлічних і механічних випробувань вузлів металоконострукції; 3.9. Способи зачистки зварних швів; 3.10. Методи перевірки відповідності</p>	<p>У.1. Збирати частини металоконострукцій; У.2. Усувати зазори між деталями металоконострукцій; У.3. Підганяти і нарізати різьбу; У.4. Встановлювати болти і шпильки в поєднуванні отвори вузлів металоконострукцій; У.5. Використовувати електрозварювання для прихватки деталей в процесі складання; У.6. Правити деталі і вузли металоконострукцій; У.7. Проводити гідравлічні і пневматичні випробування вузлів і деталей; У.8. Зачищати зварні шви; У.9. Використовувати вимірювальний інструмент для контролю розмічених деталей на відповідність</p>
--	---	--	---	---

<p>Д. Дотримання правил з охорони праці та промислової безпеки</p>	<p>Д1 Д2 Д3 Д4 Д5 Д6</p>	<p>Засоби індивідуального захисту; засоби колективного захисту; засоби пожежогасіння</p>	<p>З.1. Політики та мети підприємства в галузі охорони праці; З.2. Вимог безпеки, що пред'являються до слюсаря із складання металевих конструкцій (загальних вимог, вимог безпеки перед початком робіт, під час виконання робіт та під час завершення роботи, основних небезпечних та шкідливих виробничих факторів, безпечної організації роботи та утримання робочого місця); З.3. Вимог щодо застосування, утримання та зберігання спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту; З.4. Заходів з електробезпеки; З.5. Заходів з пожежної безпеки; З.6. Карт оцінки ризиків; З.7. Переліку та місця зберігання засобів</p>	<p>У.1. Виконувати вимоги нормативних актів з охорони праці, правила поводження з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва; У.2. Використовуват и засоби колективного та індивідуального захисту; У.3. Діяти в аварійних ситуаціях згідно «Плану ліквідації аварій»; У.4. Використовуват и первинні засоби пожежогасіння; У.5. Виконувати вимоги положень, інструкцій, стандартів за професією та видами робіт; У.6. Виконувати правила внутрішнього трудоного розпорядку; У.7. Виконувати положення Колективного договору підприємства; У.8. Виконувати вимоги трудової</p>
--	--	--	--	---

<p>Е. Надання першої домедичної допомоги потерпілим при нещасних випадках</p>	<p>E1 E2 E3</p>	<p>Аптечка (загального призначення) для слюсаря із складання металевих конструкцій</p>	<p>З.1. Правил та прийомів надання першої домедичної допомоги постраждалим від нещасних випадків, гострого захворювання, у випадку погіршення стану здоров'я; З.2. Місцезнаходження засобів для надання долікарської допомоги; З.3. Порядку виклику «Швидкої допомоги», пожежної частини, номера телефонів служб екстреного реагування; З.4. Правил транспортування постраждалих при нещасних випадках; З.5. Складу та застосування лікарських препаратів.</p>	<p>У.1. Визначати характер ушкоджень та ступінь загрози життю та здоров'ю постраждалих від нещасних випадків У.2. Надавати першу долікарську допомогу постраждалим від різних видів травм та у разі погіршення стану здоров'я; У.3. Транспортувати постраждалих до місця надання першої медичної допомоги.</p>
--	-------------------------	--	---	---

<p>Є. Дотримання норм і правил екологічної безпеки</p>	<p>Є1 Є2 Є3</p>	<p>Матеріали та інструменти для ліквідації наслідків розливу нафтопродуктів; тара для відходів</p>	<p>3.1. Політики підприємства в галузі охорони навколишнього середовища; 3.2. Цілей підприємства в галузі екології; 3.3. Основ ощадливого підприємства, систему 5С, 3.4. Положення Системи менеджменту навколишнього середовища (СМОС). 3.5. Вимог законодавства в галузі охорони навколишнього середовища. 3.6. Реєстру екологічних аспектів свого підрозділу 3.7. Інструкції з поводження з відходами 3.8. Наказу про моніторинг розливів нафтопродуктів. 3.9. Законів України «Про відходи», «Про охорону земель».</p>	<p>У.1. Проводити збір відходів виробництва роздільно по видах. У.2. Ліквідувати наслідки розливів нафтопродуктів.</p>
--	-------------------------	--	--	--

7. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

7.1. Розробники проекту професійного стандарту

Галузева рада з розробки професійних стандартів і стратегії розвитку професійних кваліфікацій Всеукраїнського об'єднання обласних організацій роботодавців підприємств металургійного комплексу «Федерація металургів України».

7.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Спільний представницький орган сторони роботодавців на національному рівні.

7.3. Дата затвердження професійного стандарту

7.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

7.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту